

Warszawa, 29 października 2021 roku

Sprawa: Odpowiedź na petycję
Znak sprawy: FN9.056.6.2021

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję

Szanowny Panie,

w związku z Pana petycją z 28 sierpnia 2021 roku w sprawie utworzenia holdingu bankowego, obejmującego bank finansowy i funduszowy, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Zasady tworzenia banków

Przy tworzeniu banku należy kierować się obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa krajowego, jak i przepisami prawa europejskiego.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe¹ (dalej „Prawo bankowe”) przewiduje, że banki w Polsce można utworzyć tylko w 3 formach organizacyjno-prawnych, to jest jako banki państwowe, banki spółdzielcze lub banki w formie spółek akcyjnych. Wymogi określone Prawem bankowym są jednakowe dla poszczególnych rodzajów banków krajowych i są niezależne od celu działalności danego banku czy charakteru jego założycieli.

Kapitał założycielski

Utworzenie banku wiąże się z koniecznością spełnienia szeregu wymogów, niezależnie od tego, w jakiej formie organizacyjno-prawnej będzie on funkcjonował. Jednym z nich jest wymóg wniesienia kapitału założycielskiego banku, który co do zasady nie może być niższy od równowartości w złotych 5 mln euro. Kwota ta przeliczana jest według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego obowiązującego w dniu wydania zezwolenia na utworzenie banku. Kapitał założycielski banku wnoszony w formie pieniężnej musi być wpłacony przez założycieli w walucie polskiej na rachunek bankowy w banku krajowym, otwarty w celu

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1896, z późn. zm.

dokonania wpłat na kapitał założycielski banku, przed wpisaniem banku do właściwego rejestru (art. 32 Prawa bankowego). Natomiast kapitał wnoszony w postaci wyposażenia i nieruchomości bezpośrednio przydatnych w prowadzeniu działalności bankowej, nie może przekraczać 15% kapitału założycielskiego.

Fundusze własne

Dodatkowo należy zapewnić wyposażenie banku w fundusze własne, których wielkość powinna być dostosowana do rodzaju czynności bankowych przewidzianych do wykonywania i rozmiaru zamierzonej działalności (art. 30 Prawa bankowego).

Zgodnie z art. 128 Prawa bankowego bank jest obowiązany utrzymywać sumę funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- wartość wynikająca ze spełnienia wymogów w zakresie funduszy własnych, o których mowa w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012,
- oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego lub rozporządzenie Rady Ministrów

Utworzenie i rozpoczęcie działalności przez bank w formie spółki akcyjnej lub bank spółdzielczy jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, które wydawane jest w drodze decyzji po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego.

Wniosek do Komisji Nadzoru Finansowego o wydanie zezwolenia na utworzenie banku powinien spełniać wymogi określone w art. 31 ust. 1 Prawa bankowego i zawierać między innymi nazwę i siedzibę banku, określenie czynności bankowych, do których wykonywania bank ma być upoważniony, dane dotyczące założycieli i osób przewidzianych do objęcia w banku stanowisk członków zarządu oraz rady nadzorczej oraz kapitału założycielskiego.

Do wniosku należy załączyć projekt statutu banku, program działalności i plan finansowy banku na okres co najmniej trzyletni, dokumenty dotyczące założycieli i ich sytuacji finansowej, w tym oświadczenia składane przez nich w tym zakresie, opinię właściwych władz nadzorczych kraju siedziby wnioskodawcy, jeżeli założycielem jest bank zagraniczny (art. 31 ust. 2 Prawa bankowego).

Należy zauważyć, że na podstawie art. 31b pkt 3 Prawa bankowego minister właściwy do spraw instytucji finansowych został upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia, wykazu dokumentów dotyczących założycieli i ich sytuacji finansowej, w tym oświadczeń składanych przez nich w tym zakresie. Wykaz ten zawarty jest w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie informacji i dokumentów dotyczących

założycieli i zarządu banku przekazywanych Komisji Nadzoru Finansowego².

Utworzenie natomiast banku państwowego wymaga wydania rozporządzenia przez Radę Ministrów (art. 14 ust. 1 Prawa bankowego).

Bank Gospodarstwa Krajowego

Na polskim rynku działa Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej „BGK”, „Bank”), który pełni rolę państwowego banku rozwoju. W świetle przepisów ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego³ do podstawowych celów działalności Banku, w zakresie określonym ustawą oraz odrębnymi przepisami, należy wspieranie polityki gospodarczej Rady Ministrów, rządowych programów społeczno-gospodarczych, w tym poręczeniowo-gwarancyjnych, oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego, realizowanych z wykorzystaniem środków publicznych.

W ramach swojej działalności Bank aktualnie obsługuje 20 programów rządowych, między innymi:

- Program Inwestycji Strategicznych w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład,
- Program Pierwszy Biznes –Wsparcie w Starcie,
- Przedsiębiorcza Polska Wschodnia – Turystyka,
- Program Mieszkanie na Start,
- Wspieranie przedsiębiorczości z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego,
- Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej w latach 2014-2020,
- Program dopłat do oprocentowania kredytów udzielanych na usuwanie skutków powodzi.

BGK prowadzi również obsługę 16 funduszy, np. takich jak:

- Turystyczny Fundusz Zwrotów,
- Fundusz Wsparcia Kredytobiorców,
- Fundusz Kolejowy,
- Fundusz Polskiej Nauki,
- Fundusz Kredytów Studenckich,
- Rządowy Fundusz Rozwoju Mieszkalnictwa,
- Fundusz Dopłat do Oprocentowania.

BGK w swojej działalności zatem finansuje największe inwestycje infrastrukturalne czy projekty samorządowe na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego regionów, pomaga w rozwoju innowacyjności oraz wspiera małe i średnie przedsiębiorstwa. Jest ponadto inwestorem w funduszach, których aktywami zarządza Polski Fundusz Rozwoju. BGK wspiera również polskich przedsiębiorców dotkniętych skutkami pandemii COVID-19.

BGK realizuje również zadania powierzone mu w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) oraz odgrywa rolę w realizacji Strategii Rozwoju Rynku Kapitałowego, która stanowi jeden z elementów realizacji celów określonych w SOR. Zgodnie z SOR, dla

² Dz. U. poz. 677

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1198, z późn. zm.

podniesienia potencjału rozwoju i stabilności gospodarki niezbędny jest wzrost stopy oszczędności i finansowania inwestycji ze źródeł krajowych, zwiększenie bezpieczeństwa finansowego obywateli polskich i stabilności systemu finansów publicznych oraz rozwój lokalnego rynku kapitałowego. Cele te są realizowane w ramach projektu strategicznego Program Budowy Kapitału, który ma zapewnić stworzenie dobrowolnego i prywatnego kapitałowego systemu oszczędzania w Polsce oraz odpowiednich długoterminowych produktów inwestycyjnych.

Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego, którą 1 października 2019 roku przyjęła Rada Ministrów⁴, ma za zadanie wspierać narodową gospodarkę poprzez plan rozwoju rynku kapitałowego, a także promować i wspierać budowanie oszczędności Polaków. Strategia zakłada zwiększenie udziału oszczędności w gospodarce, aby do 2025 roku poziom stopy oszczędności gospodarstw domowych brutto wzrósł z poziomu 2,6% do ok. 8% dochodu brutto do dyspozycji. Ponadto kluczowe znaczenie w tym zakresie będą miały integracja finansowa oraz edukacja polskiego społeczeństwa w zakresie funkcjonowania rynku finansowego.

W świetle przedstawionych wyjaśnień oraz kierunków działania wyznaczonych do realizacji na najbliższe lata przez SOR, należy stwierdzić, że obecnie nie występuje potrzeba utworzenia banku działającego na zasadach opisanych w Pana piśmie.

Podstawa prawna

Art. 13 ust. 1 i art. 15 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) w związku z art. 247 i 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735).

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Finansów

Dyrektor
Departamentu Rozwoju Rynku Finansowego

Katarzyna Przewalska

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Klauzulę informacyjną dotyczącą przetwarzania danych osobowych w związku z wniesionymi do Ministerstwa Finansów skargami, wnioskami i petycjami można znaleźć pod adresem <https://www.gov.pl/web/finanse/petycje-zalatw-sprawe>

⁴ M.P. poz. 1027